

การควบคุมและป้องกันโรค

มีความมุ่งหมาย ดังนี้

๑. ลดอัตราการป่วย และอัตราการตายของประชาชนที่ป่วยด้วยโรคติดต่อ โรคติดเชื้อและโรคอื่น ๆ ที่สามารถป้องกันได้
๒. ควบคุมการแพร่กระจายเชื้อโรคจากแหล่งนำโรคหรือพาหะของโรคที่จะเป็นทางนำไปสู่ บุคคลอื่น และทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของบุคคลและชุมชนได้ โดยการเฝ้าดูแลตรวจค้นและรักษาพยาบาลให้หายจากโรค รวมทั้งการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และการปรับปรุงสุขภาพให้ถูกสุขลักษณะ
๓. การป้องกันมิให้เกิดความพิการและการไร้สมรรถภาพขึ้น รวมทั้งการบำบัดความพิการและการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายให้หายเป็นปกติทั้งร่างกายและจิตใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

การป้องกันโรคที่เกิดในฤดูร้อน

อาการสำคัญและวิธีการ ป้องกันโรคที่เกิดในฤดูร้อน ดังนี้

๑. โรคอุจจาระร่วง เกิดจากการรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่มีเชื้อโรคปนเปื้อนเข้าไปอาการสำคัญ คือ ถ่ายอุจจาระเหลวหรือถ่ายเป็นน้ำ หรือถ่ายมีมูกปนเลือดอาจมีอาเจียนร่วมด้วย
๒. โรคอาหารเป็นพิษ เกิดจากการรับประทานอาหารที่ปนเปื้อนพิษของเชื้อเข้าไป ซึ่งมักพบในอาหาร ที่ปรุงสุกๆ ดิบๆ จากเนื้อสัตว์ต่างๆ รวมทั้งอาหารกระป๋อง อาหารทะเล และน้ำนมที่ยังไม่ได้ผ่านการฆ่าเชื้อ นอกจากนี้ อาจพบในอาหารที่ทำไว้ล่วงหน้านานๆ และไม่ได้ อุ่นให้ร้อนก่อนรับประทาน ผู้ที่ป่วยเป็นโรคนี้จะมีไข้ ปวดท้อง ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามเนื้อตัว คลื่นไส้อาเจียน และมีอุจจาระร่วงได้
๓. โรคบิด เกิดจากการรับประทานอาหาร ผักดิบ หรือน้ำดื่มที่มีเชื้อบิดปนเปื้อนเข้าไป อาการสำคัญ คือ ถ่ายอุจจาระบ่อย อุจจาระมีมูกหรือมูกปนเลือด มีไข้ปวดท้องแบบปวดแบ่ง ร่วมด้วย
๔. อหิวาตกโรค เกิดจากการรับประทานอาหาร หรือดื่มน้ำที่มีเชื้ออหิวาตกโรคปนเปื้อนเข้าไป ผู้ที่ป่วย เป็นอหิวาตกโรคจะมีอาการถ่ายอุจจาระเหลวเป็นน้ำขาวขาวครวละมากๆ โดยไม่มีอาการ ปวดท้อง ผู้ป่วยจะ อาเจียน กระหายน้ำ กระสับกระส่าย อ่อนเพลีย ตาลึกโหล ปัสสาวะน้อย ผู้ป่วยอาจเกิดภาวะช็อค เนื่องจาก เสียน้ำรายที่มีอาการรุนแรง อาจเสียชีวิตได้

การป้องกัน และควบคุมโรค

ด้วยความปรารถนาดีจาก...

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว
อำเภอห้วยยอดจังหวัดตรัง

หลักการป้องกันและควบคุมโรค

การควบคุมและป้องกันโรค ได้มีการพัฒนามาโดยต่อเนื่องเริ่มด้วยการนำเอาข้อสังเกตและสมมติฐานจากลักษณะการเกิดโรค การแพร่กระจายของโรค และอาการสำคัญของผู้ป่วยในชุมชนมาใช้ประกอบการควบคุมและป้องกันโรคต่อมาได้มีการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการค้นคว้า ศึกษา และวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเชื้อที่เป็นสาเหตุของโรค คน สัตว์ และภาวะสิ่งแวดล้อมมาพัฒนาการควบคุมและป้องกันโรคให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเป็นลำดับจนสามารถกำจัดและกวดล้างโรคติดต่อที่ร้ายแรงบางโรคให้หมดไปได้

การควบคุมโรค (Disease Control) หมายถึง การลดอัตราการเกิดโรคให้ต่ำลงในระดับที่ไม่เป็นปัญหา หรือควบคุมไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรค ซึ่งจะเป็นผลทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพที่รุนแรงขึ้นในชุมชน

การป้องกัน (Prevention) หมายถึง การป้องกันไม่ให้เกิดโรคขึ้นกับบุคคลหรือชุมชน โดยการส่งเสริมสุขภาพให้สมบูรณ์ การมีสุขวิทยาที่ดีทั้งบุคคลและชุมชน ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม หากเกิดโรคขึ้นจะต้องรีบค้นหาให้พบ ให้การรักษาอย่างถูกต้องและป้องกันการเกิดซ้ำ

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการคุมโรคและป้องกันโรค

การควบคุมและป้องกันโรค มีคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและ ป้องกันโรคเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในเบื้องต้นอย่างถูกต้อง

๑. โรค (Disease) คือ ความไม่สบาย ความเจ็บป่วย เป็นภาวะที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือขัดขวางการทำงานตามปกติของส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย จนปรากฏอาการและอาการแสดง ซึ่งสามารถแบ่งโรคตามสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคได้ เป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ โรคติดต่อ (Communicable Disease) คือ โรคซึ่งเกิดจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรคชนิดใดชนิดหนึ่ง ซึ่งอาจถ่ายทอดจากคนหรือสัตว์ที่เป็นโรคไปสู่คนปกติได้ จะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม

๑.๒ โรคไม่ติดต่อ (Non-Communicable Disease) คือ โรคซึ่งเกิดขึ้นจากอาการผิดปกติต่าง ๆ ของร่างกายโดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับเชื้อโรค จึงไม่สามารถติดต่อกันได้ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

สิ่งที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ (Infectious Agent) คือ เชื้อจุลินทรีย์ที่สามารถก่อให้เกิดโรคได้ เช่น แบคทีเรีย ไวรัส เป็นต้น

๓. ระยะฟักตัวของโรค (Incubation Period) คือ ระยะเวลาตั้งแต่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายจนถึงเวลาที่ผู้ติดโรคแสดง

อาการป่วยของโรคนั้น ๆ

๔. ระยะติดต่อของโรค (Communicable Period) คือ ระยะเวลาที่คนหรือสัตว์ที่มีเชื้อโรคในร่างกาย และสามารถถ่ายทอดเชื้อโรคไปให้แก่ผู้อื่นโดยทางตรงหรือทางอ้อม

การป้องกันและควบคุมโรค

การจัดบริการการป้องกันและควบคุมโรค ได้แก่ ๒.๑ การป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ โดยการส่งเสริมภูมิคุ้มกันตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่

๒.๒ การปรับปรุงการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม การจัดหา น้ำสะอาดสำหรับให้ประชาชนบริโภค การจัดการสุขาภิบาลอาหาร การกำจัดของเสียและพาหะนำโรค การบริการอาชีวอนามัยเพื่อป้องกันโรคภัยอันเกิดจากการประกอบอาชีพ เช่น อุบัติเหตุ การติดเชื้อ สารพิษต่าง ๆ

๒.๓ การเฝ้าระวังโรค ได้แก่ รายงานการเกิดโรค รวบรวมวัตถุ ส่งตรวจหาเชื้อ ติดตามศึกษาสถานการณ์ทางวิทยาการระบาดของโรค รายงานโรคและสถานการณ์ของโรคแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับโรคที่ระบาดทั้งในและนอกประเทศอย่างสม่ำเสมอ